

Handreiking Prenataal Huisbezoek door JGZ voor zwangeren en/of gezinnen in een kwetsbare situatie

Elle Struijf

Adviseur NCJ, Projectleider Handreiking PHB JGZ

(Non-)Disclosure belangen spreker

Elle Struijf

(potentiële) belangenverstrengeling	geen
Voor bijeenkomst mogelijk relevante relaties met bedrijven	geen
<ul style="list-style-type: none">· Sponsoring of onderzoeksgeld· Honorarium of andere (financiële) vergoeding· Aandeelhouder· Andere relatie, namelijk ...	<ul style="list-style-type: none">· nee· nee· nee· nvt

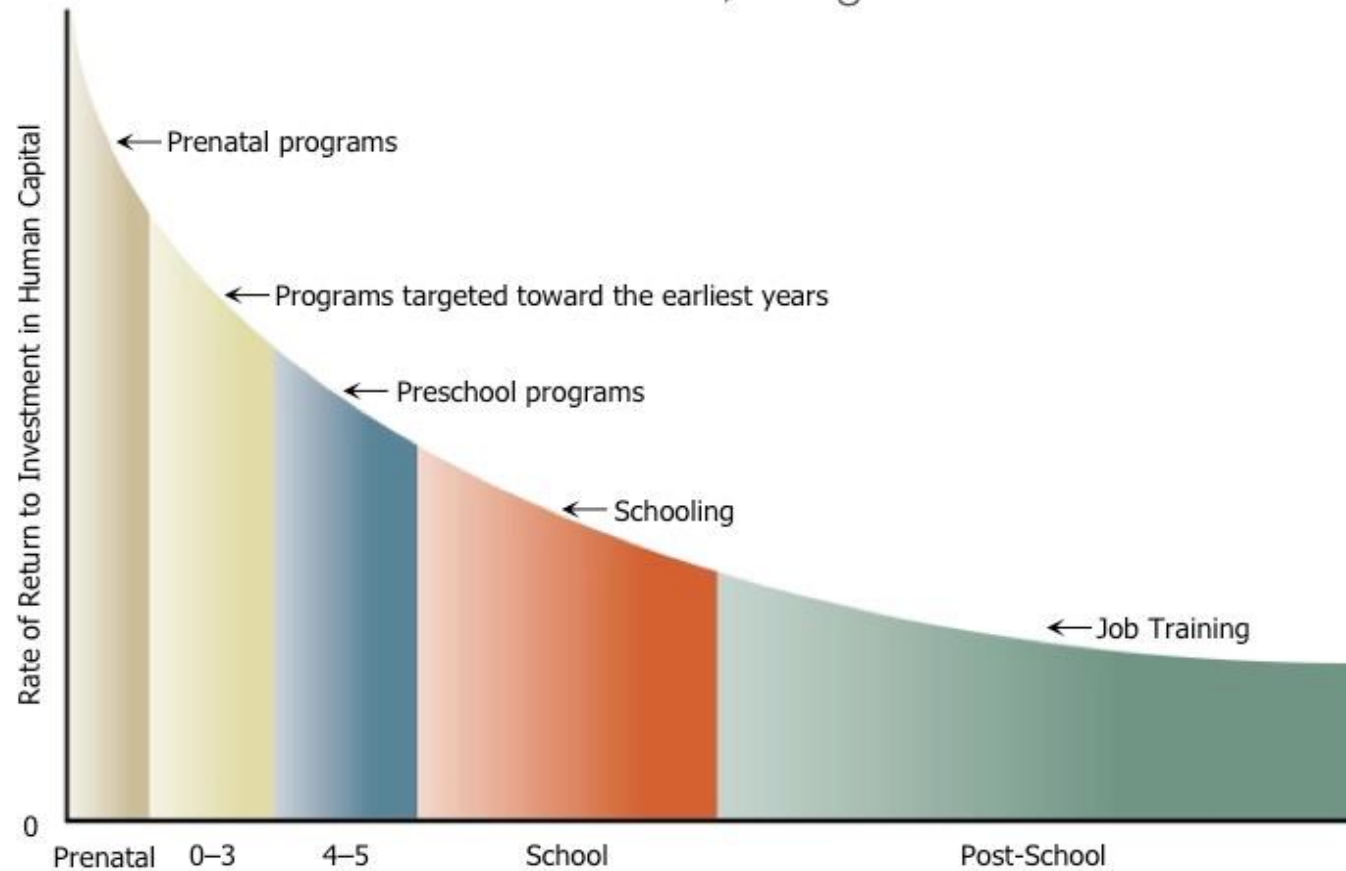
A photograph of a woman with short dark hair and glasses, wearing a grey and white patterned top, sitting on a sofa. She is holding a baby in her arms and a toddler is leaning in to kiss the baby. The scene is set in a living room with patterned cushions and a light-colored wall.

Kwetsbare situaties in de eerste 1000 dagen

Wat nu?

EARLY CHILDHOOD DEVELOPMENT IS A SMART INVESTMENT

The earlier the investment, the greater the return

Source: James Heckman, Nobel Laureate in Economics

Gezondheid voor, tijdens en na de geboorte (fysieke gezondheid, maar ook mentale gezondheid, zoals chronische stress):

- voorspeller van zowel fysieke als mentale problemen, zowel op jongere als op latere leeftijd.

16 % heeft een 'valse start' bij de geboorte

3-5 % wordt geboren in een gezin met cumulatie van risico's

Vicieuze cirkel (kind<-> ouder, intergenerationeel)

↓ Wijziging van de Wet publieke gezondheid (Wpg) 2021,

- ➔ Wetswijziging akkoord Tweede Kamer
- ➔ Wetswijziging in behandeling in Eerste Kamer
- ➔ Verwachte ingangsdatum: 1-1-2022

↓ Prenataal Huisbezoek JGZ te verrichten bij zwangeren in een kwetsbare situatie (PHB JGZ)

- ➔ gemeentelijke taak in de zorg
- ➔ samenwerking geboortezorg, wijkteam en jeugdgezondheidszorg

Wat is anders ten opzichte van de huidige Handreiking prenataal huisbezoek JGZ?

Focus op:

- ↯ gezinnen in kwetsbare situatie
- ↯ samenwerking in lokale setting
- ↯ lokale coalities
- ↯ breed draagvlak
- ↯ rol van de gemeente

Handreiking tot stand gekomen met brede expertise groep uit alle betrokken geledingen.

Doel van het PHB JGZ:

een zwangere/gezin

in een kwetsbare situatie

zo vroeg mogelijk

optimale ondersteuning bieden

Uitgangspunt landelijke financiering PHB JGZ

% geboortes pre- en dysmatuur (SGA)=Big2, Perined 2017,
16,5 %; gemiddeld 2,5 uur per cliënt
€ 5,3 miljoen

Toekenning aan gemeenten:

Landelijk budget verdeeld over gemeenten, maatstaven:

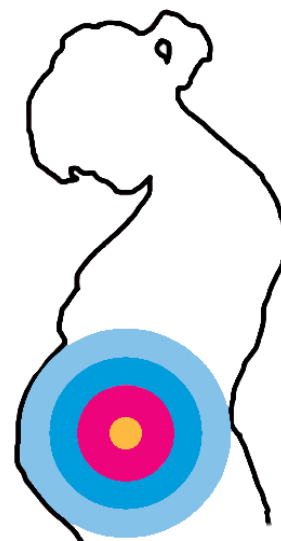
- inwoners
- jongeren
- sociale structuur

Factoren die van invloed zijn op kwetsbaarheid:

- aantal risicofactoren
- aanwezigheid beschermende factoren
- persoonlijke aanleg
- ervaringen tot nu

Beschrijving/'indeling':

- zelfredzaam gezinnen (incl. eenoudergezinnen)
- (potentieel) kwetsbare situatie
- zeer kwetsbare situatie

Zelfredzaam
Potentieel
kwetsbaar
Kwetsbaar
Zeer kwetsbaar

Taak en rol betrokkenen ten aanzien van zwangere:

1. Signaleren van kwetsbare situatie
2. Bespreekbaar maken van signalen
3. Passende effectieve aanpak indien mogelijk
4. Zo niet: Prenataal Huisbezoek JGZ voorleggen

Wat levert het PHB JGZ op?

Voor gezinnen in kwetsbare situatie:

- eerdere en op de mogelijkheden afgestemde ondersteuning
- beter zwangerschapsproces
- betere kansen voor kinderen

Voor professionals en gemeenten

- betere kwaliteit van zorg
- betere samenwerking
- betere kansen voor kinderen

Stappenplan van signaleren naar uitvoeren en afronden van het PHB JGZ

Stap 1. Signaleren en bespreken

valide screeningsinstrumenten en professionele attitude

Stap 2. Verzoek tot het uitvoeren van een PHB

door cliënt zelf, evt met ondersteuning signaleerder

Stap 3. Uitvoeren van het PHB JGZ

valide signaleringsmethodieken en professionele attitude

Stap 4. Regie voeren

(best) passende zorg

Stap 5. Terugkoppelen

verwijzer en verloskundig zorgverlener

Stap 6. Evalueren

proces, resultaat / effect

Stap 7. Registreren

toekomstig prenataal ouderdossier

Randvoorwaarden van het PHB JGZ

- Goede en laagdrempelige bereikbaarheid voor vragen en het aanmelden van het PHB JGZ
- Financiering
- Gemeentelijke regie
 - lokale samenwerking stimuleren
 - implementatieplan
 - monitoring
 - passende voorzieningen
- Randvoorwaarden en vaardigheden JGZ verpleegkundige
- Competenties van de uitvoerende jeugdverpleegkundige

Tips voor implementatie:

- Ken elkaar in persoon, functie en werkwijzen
- Deelname JGZ aan VSV
- Goede bekendheid en bereikbaarheid vragen- en aanmeld-adres
- Gebruik valide instrumenten, methodieken en interventies
- Gezamenlijke scholingen
 - voorstel in ontwikkeling
- Afstemming en overdraagbaarheid registratie-items
 - blauwdruk prenataal ouderdossier

Randvoorwaarden voor het PHB JGZ

Passende voorzieningen

- Enkelvoudige aanpak indien dit voldoet
- Bij meerdere risicofactoren: systeem benadering
 - Effectieve interventies gebruiken

Effectieve interventies, preventief in de zwangerschap te starten:

kwetsbare gezinnen:

- Stevig Ouderschap

zeer kwetsbare gezinnen:

- VoorZorg

sociaal isolement/ gebrek aan kennis of vaardigheden:

- Centering Pregnancy

Kwetsbare situaties in de eerste 1000 dagen

Nu gaan samenwerken, elkaar kennen en de
gezinnen die dat nodig hebben optimale
ondersteuning bieden

Elle Struijf

email: prenataalhb@ncj.nl